

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ PDR ANA BİLİM DALI
2025-2026 GÜZ YARIYILI
KÜLTÜR VE KİŞİLİK (KÜRESELLEŞMENİN PSİKOLOJİK AÇIDAN ŞAHSİYETE ETKİSİ)
DERSİ İZLENESİ (müfredat, syllabus)

Dersi Veren: Osman SEZGİN

E-posta osezgin@marmara.edu.tr

Genel Ağ: www.osmansezgin.com

Ders Günü ve Saati: Perşembe 11:30 14:50

Takvim:

H1	Dersin neden-niçinleri, kazanımları, planının istişaresi, ders izlencesi
H2	Bir bilimin başarısı ve özerkliği için yeni kelime ve kavram icadı; bu konuda bilim insanının hürriyeti ilgili bilim alanının kelime ve kavramlarının doğru bilinmesi ve çevirisinin doğru yapılması; Bir bilim dili oluşturulması açısından terminolojinin önemi: (person, personal, personality, kişi, kişisel, kişisellik, şahıs, şahsiyet, kültür, irfan, medeniyet, zât, fert, individual, mental, globe, globalization, glocalization)
H3	Bir bilimin özerklik ve başarısı için bilimin felsefesinin ve metodolojisinin çok iyi bilinmesi, bilimsel ve felsefî sorular, farkları, nedir, nasıl, neden ve niçin, fark ve derinlikleri
H4	Küreselleşme; küreselleşmeyle ilgili kelime, kavram ve kuramlar; Küreselleşmenin tanımları ve bu tanımların dayandığı felsefî temeller; Küreselleşmenin dayandığı epistemolojik ve ontolojik kökler (temeller)
H5	Kültür; kültürle ilgili kelime, kavram ve kuramlar, etimolojik izahı, kültürün tanımı; Psikolojik açıdan kültüre bakış (sosyolog, antropolog ve diğer bilim dallarından ayrı olarak)
H6	Kültür, milli kültür, kültür değişmesi, zorunlu (empoze) kültür değişmesi, serbest kültür değişmesi, şahsiyet (kişilik), kültürün gelişmesi veya geliştirilmesi
H7	Şahsiyet; şahsiyet ile ilgili kelime, kavram ve kuramlar; kişi, kişilik, kişisellik, personel ve kökeni
H8	Ara sınav haftası dolayısıyla ders yapılamayacaktır.
H9	Küreselleşmenin dayandığı temeller:

	- Bilim, tanımı, materyalizm (varlık ve çeşitleri, zihin ve bilim felsefesi bakımından varlık felsefesinin sıralamadaki yeri -ontoloji, epistemoloji, aksiyoloji- ve doğurduğu sonuçlar materyalizm, monizm, indirgemecilik) - Bilim, teknoloji, sermaye ve uluslararası gibi görünen ve fakat uluslararası olmayan kurum ve kuruluşlar
H10	Kültür tarihi açısından; psikodinamik şahsiyet anlayışı ve eleştirisi Hümanistik şahsiyet anlayışı ve eleştirisi
H11	Sosyal öğrenme ve bilişsel şahsiyet ahlak kuramı, şahsiyet anlayışı ve eleştirisi
H12	Benlik şahsiyet teorileri ve eleştirisi
H13	Türk kültürü açısından şahsiyetin tanımı; Kişiliğe ait özgün bir tanım denemesi
H14	Psikoloji ve kültür ilişkisi bakımından ontolojik ve epistemolojik yaklaşım
H15	Dönemin Özeti, Geribildirimi ve Özeleştirisi, Dönemin Değerlendirilmesi ve Verimliliğinin Ölçülmesi

Değerlendirme (Puanlamaya dâhil olanlar) :

Ara Sınav: Ara Sınav not ağırlığında yasal ölçü geçerlidir. Ara Sınav haftasına kadar işlenen bütün konular sorumluluk dâhilindedir. Ara Sınav notunun %50'sini ödev notu oluşturacaktır.

Dönem Sonu Sınavı: Dönem boyunca işlenen bütün konuları kapsayacaktır. Dönem Sonu Sınavı not ağırlığında yasal ölçü geçerlidir.

Ödev: Ara Sınav ve Dönem Sonu Sınavı ile beraber iki tane ödev hazırlanacaktır ve notu, her iki notun da %50'sini oluşturacaktır. Ödevler daha sonraki bir tarihte bildirilecektir. Ödevler Benzeşim Tespit Sistemi'ne yüklenerek teslim edilecektir. Bunun için ödevler, verilecek ödev teslim tarihinden önce turnitin programından bir öğrenci hesabı oluşturularak dersi veren öğretim üyesinin açtığı sınıfın söz konusu ödev dosyasına yüklenmelidir. Ödevin teslim tarihi geçtiğinde, sistem, ödevi kabul etmeyeceği için ödev son teslim tarihine âzamî seviyede dikkat edilmesi gerekmektedir.

Dönem sonu not ortalaması ara sınav, dönem sonu sınavı ve ödevden alınan notlar ile belirlenecektir.

Gereklilikler:

Ders hakkında verilecek belgeler www.osmansezgin.com sitesinden yayınlanacaktır.

Belgeleri takip etmek öğrencinin sorumluluğundadır.

Dersle ilgili olan veya olmayan her konuda bana rahatlıkla osezgin@marmara.edu.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

Tavsiye Edilen Kitaplar ve Faydalanılacak Kaynaklar:

Kültürden İrfana, Cemil Meriç.

Kültür Değişimleri, Mümtaz Turhan.

Küreselleşme: Toplum Kuramı ve Küresel Kültür, Roland Robertson

Kişilik Psikolojisi: Kuram ve Araştırma, Daniel Cervone.

Felsefe ve Psikopatoloji, Manfred Spitzer/Brendan A. Maher.

Felsefe ve Psikiyatri, Erol Göka.

Kültürel Psikoloji Kültür Bağlamında İnsan ve Aile, Çiğdem Kağıtçıbaşı.

Bir Medeniyet Teorisi; Kültür ve Medeniyete Yeni Bir Bakış,

İnsan Davranışının Kültürel Temelleri, Philip K. Bock.

Kültür ve Ruh Sağlığı, Kemal Sayar.

Kültürel Psikoloji Bağlamında Şahsiyet Bütünlüğü, Osman Sezgin.

Psikolojiye Giriş Psikoloji ve Yaşam, Richard Gerrig, Philip Zimbardo.

Geleceğin Eğitimi İçin Gerekli Yedi Bilgi, Edgar Moran.

Psikolojik Danışma, Samuel Gladding.

Kültürel Antropoloji, William Haviland.

Çocukluğun Yokoluşu, Neil Postman.

Televizyon Öldüren Eğlence, Neil Postman.

Kültürel Psikoloji, Kültürlerarası Psikoloji, Yerel Psikoloji, Carl Ratner

Felsefe Doktrinleri ve Terimleri Sözlüğü, Süleyman Hayri Bolay.

Psikoloji Sözlüğü, Serhan Budak.

Değerler Psikolojisi Üzerine Araştırmalar, Erol Güngör.

Şahıslararası İhtilafın Çözümünde Lisanın Rolü, Erol Güngör.

Kelâmî Sahada Estetik Yapı Organizasyonu, Erol Güngör.

Günümüzde İnsan ve İnsanlar, Çiğdem Kağıtçıbaşı.

Kapalıdan Açığa Millî Kültürler ve İnsanî Medeniyet, Muhammed Aziz Lahbabi.

Bilgi ve Değer Felsefesi açısından İndirgemecilik Sorunu, Nebil Reyhani.

Bilgi Sosyolojisi Açısından “Doğu” ve “Batı”, Şennur Özdemir

Sosyo-tarihsel Yaklaşım ile Kültürel Psikoloji, Figen Karadayı.

Küreselleşmede Kültürel Geçişler ve Psikolojik Yansımaları, Özlem Karadağ Ak, Mustafa Atilla Arıcıoğlu.

Kişiliğin Oluşumundaki Kültürel Etmenler, Zafer İlbars.

Modernizmden Postmodernizme Geçiş ve Pozitif Psikoloji, Özlem Kararımak, Rahşan Siviş.

Sezgin, O. ve Sezgin, A. S. (2011). Psiko-sosyalaçıdan küreselleşme, empoze kültür ve davranışa yansıması. Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi, 1(1), 91-122.

Postmodern Bilgelik: Yeni Çağ Söyleminde Kişisel Gelişim ve ‘Ruhsal Alıştırmalar’, K. Oya Paker.

Psikoterapide Ciddi Bir Etik İhlal: Hasta ve Terapist Arasındaki Cinsel İlişki, Bahadır Oktay, Fatma Oktay.

Bir “Batı İcadı” Olarak Din: “Religion” Kavramının Modern Batı’da İnşası, Sare Levin Atalay

Görölmeyeni Görmek: “Üstünler” Söylemine Ontolojik Bir Bakış, Muhammet Öz, Mikail Yalçın, Selahattin Turan.

Küreselleşme Sürecinde Yabancılaşmanın Boyutları, Rıdvan Küçükali.

Kendini Gerçekleştirme, Yıldız Kuzgun.

Geçmişten Günümüze Bilgi Yaklaşımları Bilgi Toplumu ve İnternet, Deniz Çalık, Özge Pelin Çınar.

Bağlanma Kuramı ve Psikopatoloji, Olcay Tüzün, Kemal Sayar.

Bağlama ve Psikopatoloji, Sermin Kesebir, Semine Özdoğan Kavzoğlu, Mehmet Fatih Üstündağ.

Kimlik ve Giydirilmiş Kimlikler, Muhittin Aşkın.

Almanya’daki Türk Göçmenlerde Yaşam Doyumu: Kültürel Kimlik ve Benlik Kurgularının Rolü.

Kültür ve Kişilik Dersi Notları, Osman Sezgin.